

konkurencija se javlja na fiksnom širokopojasnom tržištu. Ukupna fiksna stopa širokopojasnih priključaka je skromno narasla na 11,9 %.

Sporazum iz septembra 2014. godine koji su potpisali Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija o smanjenju cijena roaming usluga u mobilnoj telefoniji stupio je na snagu u julu.

U pogledu **informacionog društva i medija**, Zakon o elektronskom poslovanju i Zakon o elektronskom potpisu na državnom nivou se još uvijek ne sprovode jer ne postoji nadzorno tijelo za akreditaciju. Administrativni kapaciteti Ministarstva transporta i komunikacija BiH su i dalje nedovoljni.

U pogledu **audiovizuelne politike**, zemlja je propustila međunarodni rok od 17. juna 2015. za prelazak na digitalni signal. Završena je prva faza digitalizacije, i to samo na teritoriji Federacije BiH, budući da u Republici Srpskoj nije bilo dozvoljeno instaliranje opreme.

Ovaj proces ugrožava nepostojanje kompanije koja treba da koordinira tehničke aspekte digitalizacije u okviru odgovarajućeg zakona. Finansijska stabilnost i održivost cijelog sistema javnog emitovanja je i dalje ozbiljno ugrožena, jer stopa naplate RTV takse kontinuirano opada. Postojeći model naplate RTV takse istekao je 26. aprila, a vlasti još nisu usaglasile novi model.

4.2.7. Finansijska kontrola

Bosna i Hercegovina je u **ranj fazi** svojih priprema u oblasti finansijske kontrole. Zabilježen je **određeni napredak** uspostavljanjem jedinica za unutrašnju reviziju i usvajanjem strategije za javnu unutrašnju finansijsku kontrolu u Federaciji BiH i Brčko Distriktu. Međutim, nedostatak koordiniranog pristupa sprječava uvođenje vjerodostojnih reformi. Dodatni trud je naročito potrebno uložiti u dovršavanje strategije i pravnog okvira na nivou entiteta. U narednoj godini Bosna i Hercegovina bi posebno trebala uraditi sljedeće:

- dovršiti pravni okvir za finansijsko upravljanje i kontrolu na nivou entiteta,
- ažurirati, usvojiti i započeti provođenje strategija za javnu unutrašnju finansijsku kontrolu na državnom nivou i u Republici Srpskoj,
- sazivati redovne sastanke Upravnog odbora Centralne harmonizacijske jedinice i osigurati sistematsku koordinaciju vrhovnih revizorskih institucija.

Javna unutrašnja finansijska kontrola

Potrebno je ponovo izraditi pojedinačne **strategije i akcijske planove** za javnu unutrašnju finansijsku kontrolu institucija Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Federacija BiH je usvojila strateški dokument za javnu unutrašnju finansijsku kontrolu u septembru a Brčko Distrikt u decembru. Još uvijek nedostaje formalni mehanizam za nadzor i izvještavanje o provođenju akcijskih planova.

Centralne harmonizacijske jedinice su uspostavljene na državnom nivou i u entitetima ali još ne u Brčko Distriktu. Kadrovska popunjenost centralnih harmonizacijskih jedinica je dosta ispod potrebnog nivoa, naročito u entitetima gdje je ukupno zaposleno šest osoba. Centralne harmonizacijske jedinice djeluju neovisno jedna od druge i nisu održale sastanak Koordinacijskog odbora centralnih harmonizacijskih jedinica od 2011. godine, iako je to propisano zakonom. One pripremaju i podnose konsolidovane godišnje izvještaje nadležnim nivoima vlasti. U godišnjem izvještaju Centralne jedinice za harmonizaciju Republike Srpske navedena su dešavanja u okviru za finansijsko upravljanje i kontrolu dok se istovrsni dokumenti na državnom nivou i u Federaciji BiH bave samo unutrašnjom kontrolom.

Centralne harmonizacijske jedinice se aktivno bave organizovanjem obuka. Uglavnom su subvencionirane putem vanjske pomoći.

Koncept **finansijskog upravljanja i kontrole** je još uvijek u veoma ranoj fazi razvoja. U ovoj oblasti je potrebno usvojiti propise na entitetskom nivou. Sporazumi o delegiranju i odgovornosti, protok informacija o upravljanju, te upravljanje rizikom i finansijsko upravljanje u javnim preduzećima nisu dovoljno uređeni. Funkcija centralizovane inspekcije budžeta još uvijek nije uspostavljena ni na jednom nivou vlasti.

Pravni okvir za **unutrašnju reviziju** je na snazi na svim nivoima osim u Brčko Distriktu i uglavnom je usklađen sa međunarodnim standardima. Na svim nivoima vlasti su određeni kriteriji za uspostavljanje jedinica za unutrašnju reviziju, ali oni nisu međusobno usklađeni. Kapaciteti za unutrašnju reviziju su i dalje mali. Povelja o unutrašnjoj reviziji je na snazi ili u pripremi u sve većem broju institucija.

Vanjska revizija

U pogledu **ustavnog i pravnog okvira**, funkcionalna, operativna i finansijska nezavisnost svake od četiri vrhovne revizorske institucije - za institucije Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta - je osigurana putem zakona o vanjskoj reviziji na državnom i entitetskom nivou i u Brčko Distriktu. Ovi zakoni su u skladu sa standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI). Međutim, nijedna od vrhovnih revizorskih institucija nije uvrštena u ustave ni u Statut Brčko Distrikta. Vrhovna revizorska institucija na državnom nivou je punopravna članica organizacija INTOSAI i EUROSAI. Nezavisnost rukovodilaca i zamjenika vrhovnih revizorskih institucija je dovoljno pravno zaštićena i njihova ovlaštenja obezbijavaju pune finansijske, regulatorne i revizije učinkovitosti svih javnih finansijskih operacija.

U pogledu **institucionalnih kapaciteta**, vrhovne revizorske institucije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske imaju dovoljan broj zaposlenih dok vrhovnim revizorskim institucijama Brčko Distrikta i posebno Federacije BiH nedostaju kapaciteti za provođenje potpune vanjske revizije. Vrhovne revizorske institucije na državnom nivou i u entitetima su usvojile strateške razvojne planove za period 2014.-2020.

Da bi se poboljšao **kvalitet rada revizije**, Koordinacijski odbor vrhovnih revizorskih institucija u Bosni i Hercegovini je objavio izmjene i dopune Odluke o preuzimanju i primjeni Okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija u zemlji. Međutim, saradnja između vrhovnih revizorskih institucija u Koordinacijskom odboru nije sistematična i potrebno ju je poboljšati. Sve četiri vrhovne revizorske institucije su usvojile postupke koji obuhvataju finansijsku reviziju, reviziju učinkovitosti i kontrole kvaliteta, i osiguravaju da njihov revizorski rad bude u skladu sa tim standardima i postupcima. Rukovodioci vrhovnih revizorskih institucija nadgledaju izvršenje godišnjeg plana revizije i podnose izvještaje o godišnjim aktivnostima nadležnim parlamentima. Povećana upotreba informacijskih tehnologija i metodologija uzorkovanja je poboljšala učinkovitost procesa revizije.

U Republici Srpskoj operativan je Odsjek za kontrolu kvaliteta i usklađenost sa međunarodnim revizorskim standardima. Krajem 2014. godine Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine je uspostavio novi sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom.

U pogledu **uticaja rada revizije**, godišnji izvještaji se redovno podnose parlamentima, objavljuju na internetu i dobijaju široku pažnju medija i javnosti. Vrijeme koje parlamentarni odbori imaju na raspolaganju da ocjene i razmotre izvještaje je kraće od optimalnog ali se izvještaji obično razmatraju u prisustvu vrhovnih revizorskih institucija. Vrhovne revizorske institucije formalno nadziru provođenje preporuka revizije u toku naredne revizije. Vrhovna

revizorska institucija Republike Srpske je uspostavila online bazu podataka preporuka koja je dostupna javnosti. Vrhovne revizorske institucije i centralne harmonizacijske jedinice bi trebale ojačati svoju saradnju da bi se poboljšalo okruženje za unutrašnju kontrolu.

Zaštita finansijskih interesa EU

Zakonodavstvo nije **usklađeno sa *acquis*-em** i nije uspostavljena državna **koordinacijska služba za borbu protiv prevara** na državnom nivou. Pitanja prevencije i borbe protiv prevara se rješavaju u okviru državne strategije za borbu protiv korupcije. Poduzeti su početni koraci da bi se obezbijedila **saradnja sa istražiteljima Evropske komisije** tokom misija na licu mjesta.

Zaštita eura od krivotvorenja

Zemlja rješava pitanja vezana za krivotvorenje u okviru strategije za borbu protiv organizovanog kriminala. Zakonodavstvo nije **usklađeno sa *acquis*-em** i ne definiše krivotvorenje niti definiše nadležne organe vlasti i postupke za borbu protiv krivotvorenja novca. Još nije regulisano pitanje medalja i žetona sličnih kovanicama eura. Zemlja je od 2009. godine članica Međunarodne konvencije o sprječavanju krivotvorenja novca iz 1929. Centralna banka Bosne i Hercegovine, koja u tu svrhu ima odsjek za troje uposlenih, vrši **tehničku analizu** krivotvorenog novca, uključujući i novčanice i kovanice eura. Neka od kantonalnih ministarstava za unutrašnje poslove također imaju stručnjake i opremu za izvođenje tehničke analize, ali isključivo krivotvorenih novčanica. Još uvijek nisu sklopljeni **sporazumi o saradnji** sa Evropskom komisijom i Evropskom centralnom bankom.

4.2.8. Statistika

Pripreme u oblasti statistike su **u ranoj fazi** u mnogim sektorima, dok je tek u manjem broju sektora vidljiv određeni nivo pripremljenosti. **Određeni napredak** je ostvaren u prošloj godini, posebno u usklađivanju statističke metodologije sa standardima EU.

Potrebno je uložiti značajne i sveobuhvatne napore, posebno u cilju usklađivanja oblasti statistike sa *acquis*-em EU. Da bi se otklonili gore navedeni nedostaci, u narednoj godini Bosna i Hercegovina bi trebala:

- dodatno uskladiti statističke podatke sa Evropskim sistemom računa (ESA) 2010, posebno u pogledu državnih računa,
- dodatno poboljšati saradnju, koordinaciju i proces donošenja odluka da bi se razvio nacionalni statistički sistem u ključnim statističkim oblastima,
- hitno dovršiti obradu podataka vezanih za popis stanovništva i objaviti rezultate, u skladu sa preporukama Operacije međunarodnog monitoringa.

U pogledu **statističke infrastrukture**, Zakon o statistici Bosne i Hercegovine je i dalje u potpunosti usklađen sa principima Kodeksa prakse evropske statistike. Još uvijek je upražnjena pozicija direktora Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. Međutim, započet je postupak izbora. Saradnja u pogledu državnog statističkog sistema između Agencije za statistiku i ostalih aktera koji proizvode i dostavljaju statističke podatke treba biti poboljšana, kao i saradnja između Agencije za statistiku i entitetskih institucija, naročito u pogledu usklađenosti primjene metodologije EU. Potrebno je dodatno raditi na razmjeni podataka između Uprave za indirektno oporezivanje i Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. Agencija za statistiku BiH djelimično koristi Eurostatov elektronski sistem za upravljanje tokom podataka i upravljanje informacijama da bi slala podatke **Eurostatu**.

